

DECLARAȚIE

LANSATĂ ÎN CONTEXTUL CONFERINȚEI ANIVERSARE¹

„25 DE ANI ÎN SPRIJINUL VICTIMELOR, A PROMOVĂRII DEMNITĂȚII ȘI DREPTURILOR OMULUI ÎN REPUBLICA MOLDOVA.
DREPTUL LA REABILITARE. PREVENIREA TORTURII ȘI A VIOLENȚEI ÎN BAZĂ DE GEN. COMBATERICA IMPUNITĂȚII”.

***În atenția autorităților naționale,
Instituțiilor internaționale și
Misiunilor diplomatice din Republica Moldova***

Având în vedere că,

- ✓ Tortura, tratamentul inuman și/sau degradant și alte forme de violență, sunt încălcări grave ale drepturilor omului, care ținesc în demnitatea și valoarea umană;
- ✓ Consecințele sunt grave atât pentru femei, bărbați sau copii, cât și pentru întreaga societate;
- ✓ Reabilitarea necesită timp și servicii (medicale, psihologice, legale și sociale) costisitoare, care pot fi o povară financiară pentru victime și familie.
- ✓ Impunitatea persistă. Iar victimele încă mai sunt discriminate, reduse la tăcere, iar drepturile lor nu sunt respectate, așa cum prevăd standardele și instrumentele internaționale;

Cu privire la fenomenul torturii și Violenței în bază de gen (VBG), reafirmând că,

- ✓ Republica Moldova și-a asumat angajamente la nivel internațional, prin semnarea Convențiilor și altor instrumente internaționale pentru respectarea drepturilor omului;
- ✓ Statul este responsabil pentru interzicerea, prevenirea și combaterea torturii și a relelor tratamente în locurile de detenție, a VBG, precum și a diferitor forme de violență individuală sau colectivă (inclusiv manipulare, dezinformare, spălare pe creieri, limbaj obscen sau incitant la ură, etc., care se răspândesc pe diferite platforme sociale și au un impact distructiv pentru întreaga societate);
- ✓ Investigarea și documentarea torturii și a relelor tratamente trebuie efectuată în conformitate cu Manualul ONU (Protocolul de la Istanbul), pentru înțelegerea consecințelor lor asupra victimelor;
- ✓ Victimele torturii au dreptul la reabilitare, restituție și reparație, conform art. 14 al Convenției ONU împotriva torturii, precum și [Legea 137/2016, cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor](#), valabilă și pentru victimele VBG;
- ✓ Identificarea și asistența victimelor poate să contribuie la conștientizare sporită, la recunoașterea și încetarea oricăror practici de tortură și rele tratamente în instituții aflate sub controlul statului;

Noi ne exprimăm solidaritatea cu victimele torturii și altor forme de violență din Moldova, inclusiv din regiunea transnistreană, precum și cu membrii familiilor acestora, reamintim obligațiile statului Republica Moldova și cerem de la reprezentanții instituțiilor de stat, să asigure următoarele:

- 1) Asigurarea protecției și respectării drepturilor fundamentale ale omului, în toate circumstanțele și condițiile de aflare în custodia statului;
- 2) Eradicarea fenomenului torturii și altor forme de violență, tratamente inumane, crude și /sau degradante;
- 3) Reabilitarea victimelor trebuie să reprezinte un răspuns eficient la nevoile lor, prin servicii complexe, oferite în mod gratuit și să fie inclusă în prioritățile de finanțare ale statului și al partenerilor de dezvoltare;
- 4) Asigurarea unor mecanisme eficiente de supraveghere a locurilor de detenție, inclusiv de către reprezentanții societății civile și de înregistrare a plângerilor;

¹ Eveniment organizat la 16.10.2025, de A.O. Centrul de reabilitare a victimelor torturii „Memoria” (A.O. RCTV Memoria), cu sprijinul IRCT, Church World services si UN Women Moldova.

- 5) Asigurarea funcționării în condiții de siguranță (fizică și financiară), a ONG-urilor care oferă în mod independent și eficient sprijin victimelor, pentru facilitarea accesului lor la servicii de reabilitare.
- 6) Asigurarea accesului neîngrădit la justiție și a căilor de apărare eficiente și prompte, precum și mijloace adecvate de compensare și reparație pentru victime;
- 7) Realizarea angajamentelor internaționale și naționale privind eradicarea torturii, relexor tratamente și altor forme de violență, cu crearea de mecanisme publice de monitorizare și raportare periodică;
- 8) Contribuire anuală la Fondul Voluntar al ONU pentru victimele torturii (UNVFVT), de rând cu alte State, care sunt parte la Convenția ONU Împotriva Torturii.
- 9) Crearea unui Fond European pentru victimele torturii, pentru asigurarea accesului la reabilitare și justiție.

În contextul parcursului de integrare europeană al Republicii Moldova, noi reamintim tuturor, că respectarea drepturilor omului, prevenirea torturii și a violenței în bază de gen, precum și asigurarea reabilitării victimelor, constituie obligații esențiale pentru realizarea criteriilor politice de aderare la Uniunea Europeană.

Implementarea efectivă a acestor angajamente consolidează încrederea cetățenilor în statul de drept, contribuie la alinierea sistemului național de justiție și protecție socială la standardele europene și demonstrează angajamentul ferm al Republicii Moldova, de a construi o societate bazată pe demnitate, libertate și solidaritate.

Valoarea umană este supremă!

Doar prin sprijinul eficient acordat victimelor torturii, tratamentelor inumane și altor forme de violență interumană, putem dovedi determinarea fără echivoc și un angajament clar de a lupta împotriva acestor fenomene și a impunității în fiecare caz aparte!

Semnataři:

1. A.O. RCTV Memoria
2. Ambasada Drepturilor Omului din Moldova
3. Centrul de Resurse Juridice din Moldova
4. A.O. Promo-LEX
5. Amnesty International Moldova
6. Institutul pentru Drepturile Omului din Moldova
7. Natalia Moloșag, avocată
8. Platforma pentru Egalitate de Gen

Lista semnatariilor este deschisă

Chișinău, Republica Moldova